

11. juni 2013

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@lf.dk
F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Danskerne og fødevareudfordringen

Om 30 år er der 9 mia. mennesker på jorden. Det vil lægge et stort pres på jorden og dens ressourcer. Når danskerne bliver spurgt hvad de ser som den største udfordring frem mod 2050, så svarer flest klima. At brødføde verdens befolkning anses af langt færre, som værende blandt de største udfordringer.

Stillet overfor prognosen med 9 mia. mennesker om blot én generation, så anerkender det store flertal, at der er en udfordring, men de færreste forventer, at ændre egen adfærd som følge heraf – i modsætning til klimaet, hvor danskerne i højere grad kigger på egen adfærd.

- I 2050 forventer forskere, at jordens befolkning vil runde 9 milliarder mennesker. Samtidig menes middelklassen at være vokset fra 2 til 5 milliarder mennesker i 2030.
- Global opvarmning, forringelser af miljø og natur og økonomisk krise er det, der fylder i danskernes bevidsthed, og identificeres som de tre største udfordringer verden står overfor frem mod 2050. Fødevaremangel figurerer for nuværende på en 7. plads på den liste.
- Selvom om flertallet på nuværende tidspunkt ikke anser det som blandt de største problemer, så er 76 pct. af danskerne er enige i, at det i fremtiden vil være en udfordring med at brødføde verdens befolkning.
- 84 pct. af forbrugerne forventer i mindre grad eller slet ikke at ændre deres daglige fødevarerforbrug.
- Danskerne er mere villige til at ændre deres adfærd på klimafronten. At spare på energien i husholdningen, lave klimavenlige boligforbedringer, samt mindske madspild er noget af det danskerne vil være villige til, for at forbedre verdens klima.
- Fødevarevirksomhederne udpeges af flest danskere til at have hovedansvaret for en ressourceeffektiv fødevarerproduktion – et ansvar mange allerede er ved at løfte.

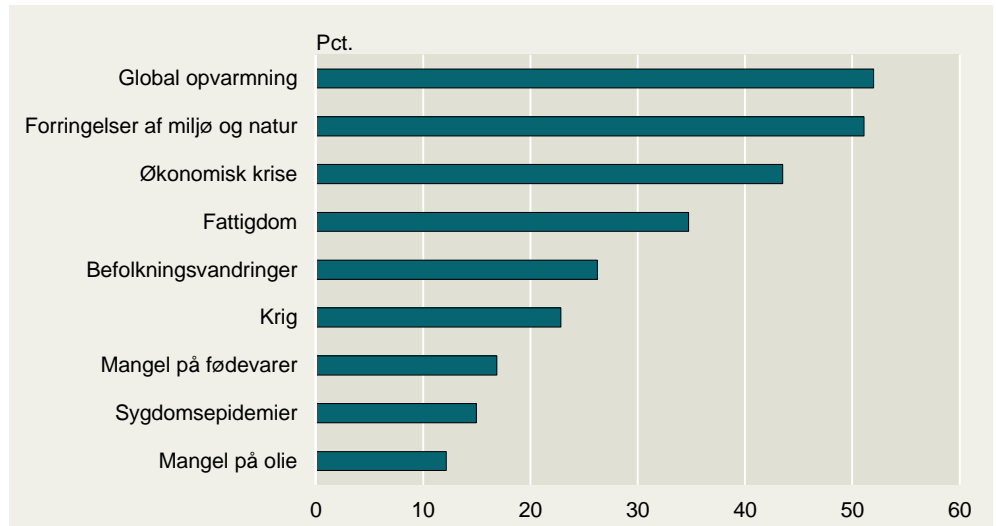
Jordens befolkning forventes at runde 9 milliarder mennesker i 2050. Dette har ledt opmærksomheden hen på bæredygtighed, herunder om der vil være ressourcer nok til at brødføde verdens befolkning på længere sigt.

Landbrug & Fødevarer har derfor spurgt et repræsentativt udsnit af danskere til deres globale forståelse for og opmærksomhed på udfordringen.

Danskerne mener at global opvarmning er den største udfordring

Spørger man danskerne til, hvad de anser for at være de tre største udfordringer, verden står overfor frem mod 2050, så svarer mere end hver anden global opvarmning. Derudover er forringelser af miljø og natur og økonomisk krise øverst på listen. De tre tegner sig for hhv. 52, 51 og 44 pct. Herimod ser 17 pct. mangel på fødevarer som værende blandt de største udfordringer.

Hvad mener du, er de tre største udfordringer, som verden står overfor frem mod 2050?

Anm: Det har været muligt at angive op til tre svarmuligheder
Kilde: Landbrug & Fødevarer, maj 2013

Dette viser, at fødevarer mangel ikke umiddelbart er noget, der fylder særlig meget i danskernes bevidsthed i forhold til deres bekymringer om andre udfordringer.

Befolkningens prioritering af udfordringer synes påvirket af især to ting: Hvad medierne har i fokus og hvad der direkte påvirker én selv. Ses der eksempelvis på, hvilken beskæftigelse de forskellige respondenter har, fremgår det, at der blandt de ledige er flere (53 pct.), der bekymrer sig om økonomisk krise, hvilket sandsynligvis skyldes deres egen situation. Samtidig er der, sammenlignet med gennemsnittet, flere af de studerende (64 pct.), der bekymrer sig om global opvarmning. Dette kan skyldes, at denne gruppe er vokset op med at høre om klimaforandringer, og at de måske i højere grad kan se en fremtid påvirket af klimaforandringer.

Der er tilbøjelighed til mest at bekymre sig om de problemer, der direkte påvirker én selv

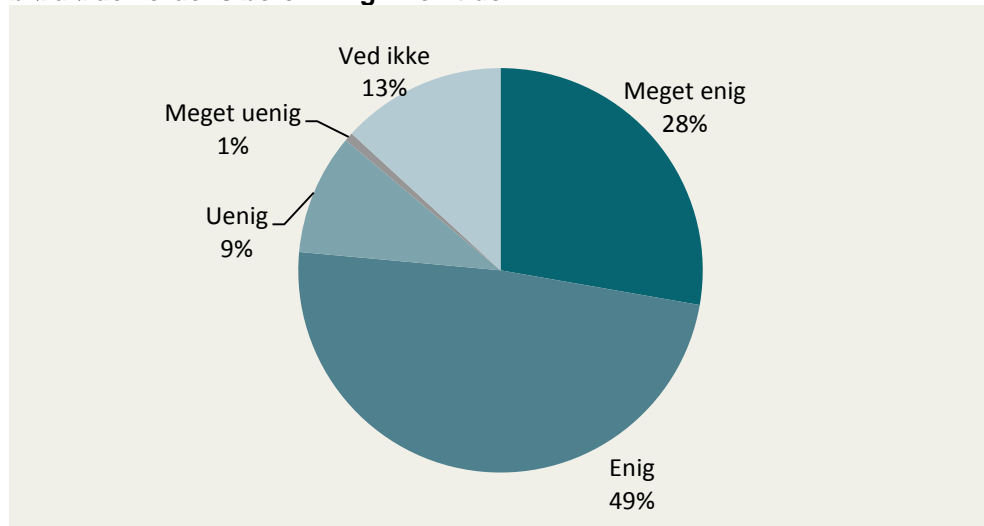
Dette indikerer, at der er en tilbøjelighed til at være bevidst om problemer, der direkte påvirker én selv, og som dermed er nemmere, at forholde sig til. Derudover har den økonomiske krise og klimaudfordringen fyldt meget i medierne de senere år, hvilket også må formodes at påvirke prioriteringen.

76 pct. af danskerne mener, at der i fremtiden vil være en udfordring med at skaffe mad nok til alle

Danskerne ser en udfordring i at brødføde verdens befolkning

Selvom om fødevarer mangel for nuværende i den brede befolkning ikke anses som værende blandt de største udfordringer frem mod 2050, så er 76 pct. enige eller meget enige i udsagnet om, at der i fremtiden vil være en udfordring med at brødføde verdens befolkning. 10 pct. uenige, hvor kun 1 pct. af de adspurgte er meget uenige.

Hvor enig eller uenig er du i nedenstående udsagn: Det bliver en udfordring at brødføde verdens befolkning i fremtiden

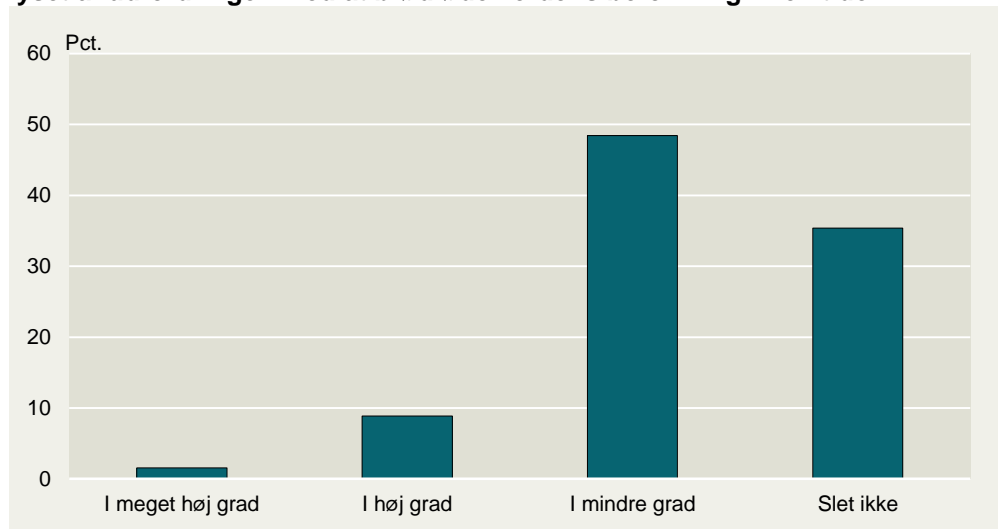
Kilde: Landbrug & Fødevarer, maj 2013

84 pct. af danskerne forventer i mindre grad eller slet ikke at ændre deres daglige fødevarerforbrug

Danskerne vil ikke ændre deres daglige forbrug af fødevarer

Det faktum, at danskerne mener, at det bliver en udfordring at brødføde verdens befolkning betyder ikke, at den er parat til at omlægge eget fødevarerforbrug. Således forventer 84 pct. af danskerne slet ikke eller kun i mindre grad at ændre deres fødevarerforbrug. 10 pct. forventer i høj grad eller meget høj grad at ændre deres forbrug.

I hvor høj grad forventer du at ændre dit daglige forbrug af fødevarer set i lyset af udfordringen med at brødføde verdens befolkning i fremtiden?

Kilde: Landbrug & Fødevarer, maj 2013

Kun 5 pct. af danskerne ønsker ikke at ændre deres adfærd for at forbedre verdens klima

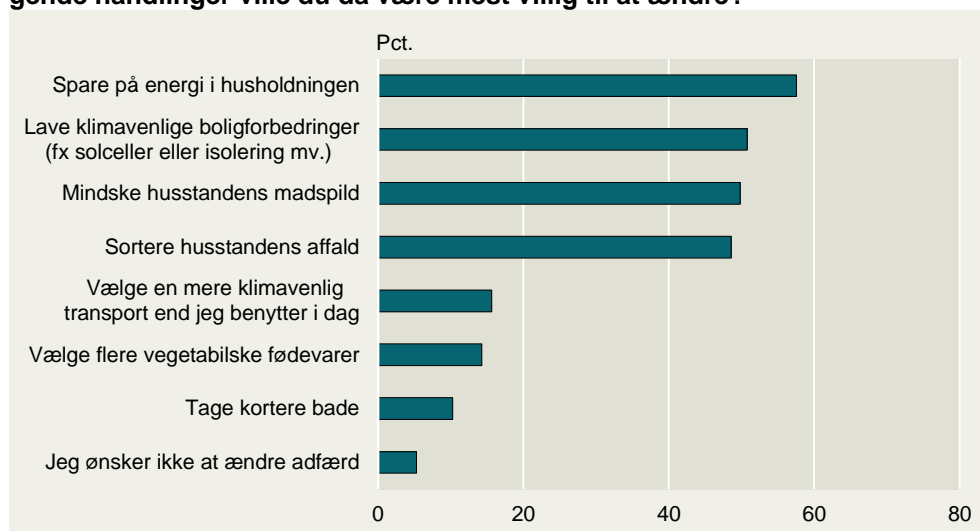
Danskerne er mere villige til at ændre klimaadfærd

Ovenstående beskriver, at mere end 50 pct. af danskerne ser global opvarmning som en af de tre største udfordringer. Det er derfor nærliggende at undersøge, om danskerne er villige til at gøre noget for at afhjælpe denne udfordring. 95 pct. af danskerne er villige til at ændre deres adfærd, hvis det kunne ændre verdens klima – en slående omstillingsparathed sammenlignet med villigheden til at ændre madvaner.

Det, der er mest populært, er at spare på energien i husholdningen, foretage klimavenlige boligforbedringer, samt mindske husstandens madspild. 58 pct.

ville spare på energien, 51 pct. ville lave klimavenlige forbedringer, og 50 pct. ville mindske madspildet.

Hvis du kunne forbedre verdens klima ved at ændre din adfærd, hvilke af følgende handlinger ville du da være mest villig til at ændre?

Anm: Det har været muligt at angive flere svar
Kilde: Landbrug & Fødevarer, maj 2013

Selvom danskerne i højere grad er villige til, at ændre deres klimaadfærd, er der stadig en tendens til, at det ikke må indebære alt for store personlige omkostninger. En solcelle på taget er blot et engangsforetagende, hvor det at tage kortere bade eller vælge en mere klimavenlig transportform, kræver en mere konstant adfærdsændring fra forbrugeren.

Fødevarer på dagsordenen

At danskerne ikke forventer at ændre deres madvaner synes altså at kan skyldes forskellige ting. For det første er den globale fødevarerudfordring endnu ikke mejslet så dybt ind i danskernes bevidsthed som klimaudfordringen. Derudover så er ændringer i madvaner ikke bare en engangsinvestering som fx solceller, men en vaneændring. Endvidere kan problemet synes fjernt.

Klodens ressourcer er knappe

Men udfordringen med at brødeføde en voksende befolkning er der. I 2050 forventes jordens befolkning at runde 9 milliarder. I 2030 vil middelklassen være vokset med 3 milliarder mennesker, da flere og flere træder ud af fattigdommen. Det er positivt, at flere kommer ud af fattigdom, men sammen med befolkningstilvæksten vil det tære på klodens ressourcer i form af mad og energi.

Klimaforandringer vil medføre, at det nogle steder i verden bliver nærmest umuligt at producere fødevarer pga. eksempelvis tørke, mens betingelserne i Danmark forbedres, bl.a. pga. varmere vejr, der giver en længere vækstsæson. Derudover vil en voksende middelklasse betyde øget efterspørgsel på kød. Det er derfor vigtigt, at kødet produceres der, hvor CO₂-aftrykket er mindst – altså der hvor man kan producere mest ressourceeffektivt.

Generelt er det påkrævet, at vi fremover producerer mere ressourceeffektivt, da vi lever i en verden, hvor ressourcerne ikke er uendelige¹.

¹ Mere mad – mindre spild, Landbrug & Fødevarer.

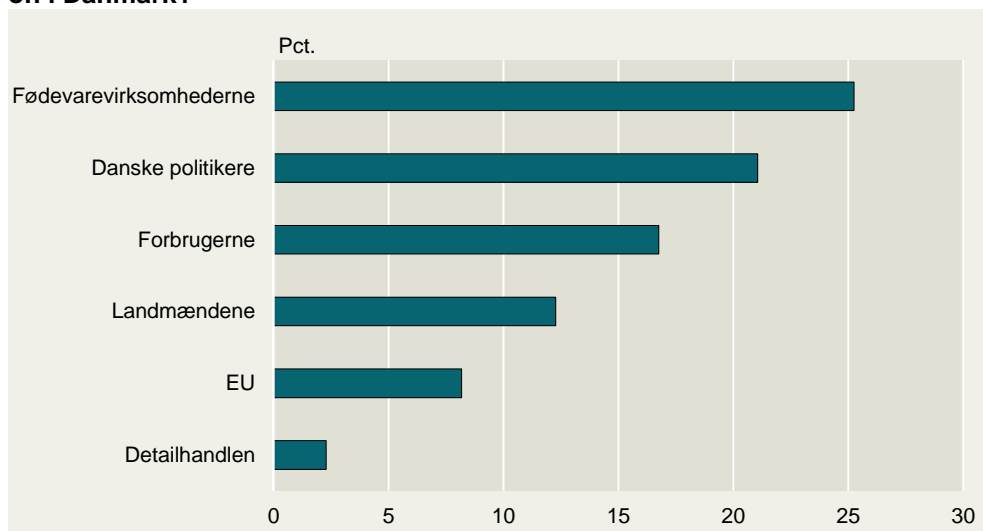
Jordens befolkning, samt middelklassen vil frem mod 2050 vokse stødt

25 pct. mener det er fødevarer virksomhederne der har hovedansvaret for en ressourceeffektiv fødevarerproduktion i Danmark

Dansk fødevarerindustri med globalt ansvar

I forhold til at producere ressourceeffektivt, så mener fleste danskere (25 pct.), at ansvaret ligger ved fødevarerproducenterne og dernæst politikerne (21 pct.). 17 pct. mener, at forbrugerne selv har hovedansvaret, dvs. forbrugerne skal efterspørge produkter, der er produceret ressourceeffektivt, og dermed sikre, at virksomhederne producerer produkter, ved brug af færrest mulige ressourcer.

Hvem mener du er hovedansvarlig for en ressourceeffektiv fødevarerproduktion i Danmark?

Kilde: Landbrug & Fødevarer, maj 2013

Gode eksempler på ressourceeffektiv, dansk fødevarerproduktion

De danske fødevarer virksomheder påtager sig allerede globalt ansvar og arbejder kontinuert med at gøre deres produktion mere ressourceeffektiv. Eksemplerne på forbedret ressourceeffektivitet i fødevarer sektoren er mange. Fx har nogle slagterier formået at reducere deres vandforbrug per produceret gris til næsten en fjerdedel af, hvad det var for 20 år siden. Og valle, der tidligere var et restprodukt på mejerierne, anvendes nu som proteinprodukt til eksempelvis bagværk og pasta². Det er også et eksempel på ressourceeffektivitet i den danske fødevarerindustri.

Metode

Undersøgelsen er foretaget af Userneeds blandt 1002 repræsentativt udvalgte danskere i perioden 15.-27. maj 2013.

² Mere mad – mindre spild, Landbrug & Fødevarer.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Thomas Søby
Kathrine Blæsbjerg

3339 4252 ths@lf.dk
3339 4255 kbs@lf.dk